

Насълзиха се очитѣ на сирака — и безъ думица да каже — подкара кози къмъ гора.

Подкаралъ Рачо козитѣ, върви и мисли: прави сж думитѣ на мама!.. Много ядове съмъ ѝ докаралъ... И защо на зло ми налита сърдцето?

Стигналъ на рида край село, па вдигна глава и наоколо погледна.

Разведрилъ се хубавъ лѣтенъ день. Земята като престлана съ губери. Царевичитѣ скласили; задъ тѣхъ бостанитѣ да имъ се не нагледашъ; по-нататкъ се въззематъ бръстищата, дето козаритѣ го изпреварили и голѣмъ огънь наклали... а хлопотаритѣ на козитѣ запѣли изъ гората — да имъ се не наслушашъ... .

Слуша ги Рачо Козаря и следъ майчина поржка: зло на чуждо да не повдига — нѣкакъ му е по-леко на душа, че обетъ стори предъ нея и отъ злини се зарече.

... Колко е хубавъ Божиятъ свѣтъ! — въздъхва Козаря —. Защо наистина съмъ правилъ лошеви работи!... че на кой бостанъ не съмъ посегналъ; отъ коя мисирица не съмъ кжсалъ царевича за печене! А докато намѣря най-добрия, колко други съмъ поразилъ!

Спира погледъ на лумналия огънь въ гората и разбра защо е накладенъ. Ще се пекатъ царевични мамули; ще се пекатъ тикви!... И никой нѣма да иде въ тѣхното, та отъ тамъ да донесе, а все отъ чуждото ще избира. И достигае до тамъ, че единъ други се крадемъ; единъ други се лъжемъ и криемъ!

— Прави сж думитѣ на мама!

И дойде му да извика: другари, не посѣгайте на чуждото, че тровимъ нашитѣ майки!

Подсвирва на козитѣ и поема по навалището нѣкакъ повеселъ, че е разбралъ злото въ живота.

— Нѣма вече! — прошепва въ себе си. — Защо ще натжжамъ майка си? Защо ще влизамъ въ очитѣ на хората?

И при това заричане усѣща, че леко му е на душа и че по-ясно му е предъ очи.

Ала щомъ зави край бостанитѣ и се започаха изъ подъ широкитѣ листа на гнѣздата натъркалянитѣ любеници — пакъ го обзе злиятъ духъ.

— Ама че любеници е вързалъ бостанътъ на Епитропа! Никжде нѣма такива! И безъ да знае защо — пакъ му се поиска да откжсне поне една.

Възпрѣ се да ги погледа.